

РЕШЕНИЕ

№ 203

гр. Габрово, 13.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ГАБРОВО, СЪСТАВ II, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Полина Пенкова

Членове: Кремена Големанова
Велемира Димитрова

при участието на секретаря Милкана Ив. Шаханова Балтиева като разгледа докладваното от Кремена Големанова Въззивно гражданско дело № 20234200500286 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 ГПК.

Образувано е по жалба на Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ – ответник по делото и по въззивна жалба на Д. Р. Г.- ищец по делото против Решение №252/18.05.2023г. по гр.д.№1461/2022г. по описа на РС Габрово, с което Регионална библиотека „Априлов-Палаузов“ е осъдена да заплати на Д. Р. Г., сумата от 1529.19лв. - представляваща разликата между изплатеното нетно трудово възнаграждение и полагащото се нетно трудово възнаграждение по БКТД за периода м.януари 2022г.-м.юли 2022г., на основание чл.128, т.2 от КТ, ведно със законната лихва считано от 23.08.2022г. до окончателното изплащане на сумата, иска за горницата над сумата от 1529.19лв. до размер на претендираната сума от 2546лв. е отхвърлен като неоснователен и недоказан. Ищцата е осъдена да заплати на ответника сумата от 232,74лв.-разноски по делото, а ответника е осъден да заплати на ищцата сумата от 288,42лв.-разноски по делото, както е осъден и да заплати по сметка на РС Габрово сумата от 35,28лв.-държавна такса и сумата от 248,04лв.-разноски.

В жалбата на Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ се твърди, че съдът се бил произнесъл по незаявена от ищеца претенция. С исковата молба се искало да бъде осъдена Регионална библиотека Априлов - Палаузов" да заплати на ищцата разлика в основното месечно възнаграждение, а съдът присъдил разлика между изплатено и „полагащо се" нетно трудово възнаграждение. Между основно и нетно трудово възнаграждение има разлика. Това били различни елементи на работната заплата. Твърди, че съдът дължи произнасяне и защита само в рамките на заявеното в исковата молба и по начина, който е поискан от ищеца. Когато съдът се е произнесъл по незаявена претенция, решението му е недопустимо.

Освен това съдът не бил обсъдил и не бил взел предвид направените с отговора на исковата молба възражения за неоснователност на исковата претенция, в следствие на постановил неправилно решение по спора. Съдът не бил взел предвид следните възражения на ответника по делото : необвързаност на Регионална библиотека „Априлов - Палаузов" с клаузите на Браншови колективен трудов договор за уреждане на трудовите и осигурителни отношения и въпросите на жизненото равнище на служителите в Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий" и регионалните библиотеки. За да има действие по отношение на ответника, в хипотезата в която той не е страна по договора, е необходимо министърът

на труда и социалната политика със своя заповед да разпростре прилагането на БКТД или на отделни негови клаузи във всички предприятия от отрасъла или бранша, на осн. чл.51Б, ал. 4 от КТ. Процедура по разпространение прилагането на процесния БКТД не била извършвана. Бюджетът на РБ „Априлов - Палаузов" не позволявал претендираното увеличение на трудовото възнаграждение на ищцата. Липсата на бюджетна възможност за допълнително увеличение на заплатата на ищцата се установила и от заключението по изготвената съдебно - икономическа експертиза. Същото не можело да бъде изплатено със средства от икономии, защото за икономии можело да се говори едва след приключване на бюджетната годината. Следвало да се има предвид, че регионалната библиотека е бюджетна структура с делегиран бюджет и същата не може да извършва разходи, които не са предвидени и за които не са отпуснати средства. Освен това исканото увеличение на трудовото възнаграждение би било проява на дискриминация, спрямо останалите служители, заемащи същата длъжност в библиотеката.

Моли съда обжалваното решение да бъде обезсилено като недопустимо, а при условията на евентуалност отменено като неправилно. Претендира и за направените по делото разноски.

В депозирания по делото отговор на жалбата и ищец по делото се оспорва същата като неоснователна.

Във въззивната жалба на Д. Г. се твърди, че извода на съда, че искът е основателен и доказан само до размера на сумата от 1529.19лв. е неправилен. За да изведе този извод, съдът не изложил свои мотиви, а препратил към основното заключение на вещото лице, че в съответствие с длъжността, която заемала ищцата съгласно щатното разписание и трудовия договор, следвало да се приемат изчислените разлики в нетното трудово възнаграждение при коефициент 1.7. В случая следвало да се приложи коефициент 1.9. Видно от приложената по делото длъжностна характеристика, в изискванията за заеманата от ищцата длъжност в частта „образование" е посочено висше библиотечно с образователно-квалификационна степен „магистър", „бакалавър" или „специалист". Г. притежавала първата и най-висока образователно-квалификационна степен „магистър" и следователно при определяне размерът на МРЗ следвало да се приложи коефициент 1.9.

Съгласно чл.17а от БКТД минималните основни месечни възнаграждения в регионалните библиотеки се определят въз основа на приложение № 2 от Браншовото споразумение. Видно от приложението, размерът на коефициента се определя от нивото на образователната степен на библиотечните служители - 1.9 за магистрите, и 1.7 за бакалаврите. Затова с оглед магистърската степен на заеманата от ищцата длъжност, приложим в случая е размерът на МРЗ по коефициент 1.9. Този коефициент е предвиден за библиотекарите с образователна степен „магистър" (посочени в приложението като библиотекар-експерт), а коефициент 1.7 е предвиден за служители на длъжност „библиотекар" с образователна степен „бакалавър", каквато ищцата не била.

Лицата които могат да заемат длъжността „Библиотекар" в регионалните библиотеки, са посочени в чл.29 от Закона за обществените библиотеки. Счита, че не кодът на професията, посочен в длъжностната характеристика, а притежаваната от ищцата образователна степен „магистър", определя коефициентът на увеличение на началната заплата по БКТД, които в случая е 1.9.

Моли съда да отмени обжалваното решение в частта, в която е отхвърлил иска за горницата над 2262,28лв. и да доприсъди в полза на ищцата допълнително и сумата от 733,09лв. Моли и за присъждане на съдебни разноски по делото.

Въззивните жалби са подадени в законоустановения срок, срещу подлежащ на обжалване акт и от лица, активно легитимирани да подадат въззивна жалба, поради което същите са допустими.

За да постанови обжалваното решение първоинстанционният съд е приел, че съгласно разпоредбата на чл.247 от КТ размерът на трудовото възнаграждение се определя според времетраенето на работата или според изработеното. Законът делегира упражняването на закрилната функция на държавно регулиране на трудовите отношения като оправомощава Министерския съвет да определи минималната работна заплата за страната. Минималната работна заплата е базата, към която се прибавят всички допълнителни трудови възнаграждения, и е заплата за нормално работно време, но се прилага и за работниците и служителите с намалено работно време, за които намаленият работен ден е нормален. Правното значение на минималната работна заплата се проявява в това, че не може да бъде

уговаряна работна заплата в по-малки размер. Такива уговорки били в КТД или в индивидуален трудов договор са недействителни и по право се заместват с размера на минималната заплата, установена от МС. Същевременно липсва повелителна норма относно максималния размер на основното трудово възнаграждение. По силата на чл.66, ал.1, т.7 от КТ трудовото възнаграждение е сбор от основното и допълнителните възнаграждения с постоянен характер. Основната заплата според легалното определение, дадено в чл.4 ал.1 от Наредба №7/2007г. за структурата и организацията на работната заплата е възнаграждение за изпълнението на определени задължения и отговорности, присъщи за съответното работно място или длъжност, в съответствие с приетите стандарти за количество и качество на труда и времетраенето на извършваната работа. С разпоредбата на чл.244, т.2 от КТ, на Министерския съвет е делегирано правото да определя видовете минимални размери на допълнителните трудови възнаграждения, които не са определени с КТ. Допълнителните трудови възнаграждения, определени в колективен трудов договор и/или във вътрешните правила за работната заплата в предприятието и в индивидуалния трудов договор се изплащат задължително. Основната заплата и допълнителните трудови възнаграждения образуват брутното трудово възнаграждение и по силата на чл.245 от КТ именно то се дължи от работодателя на работника/служителя. Съдът приел, че с оглед действащата нормативна уредба и трайната съдебна практика, искът е основателен.

По време на действието на индивидуалния трудов договор за процесния период е действал Браншови колективен трудов договор (БКТД), сключен между съответните представителни организации на работниците и служителите и на работодателите. В случая било установено, че клаузите на индивидуалния трудов договор на ищеца са по-неблагоприятни от тези в БКТД, с който ответното дружество било обвързано. При това следвало да се приложи клаузата на БКТД. Съгласно разпоредбата на чл.242 от КТ положеният труд по трудов договор е възмезден. Доказателствата по делото установявали, че уговореното в индивидуалния трудов договор основно и допълнително възнаграждение за продължителна работа, съответно начисляваното от ответника и изплащано от него на ищеца брутно трудово възнаграждение, е по-неблагоприятно за работника от предвиденото в БКТД, с който ответната страна е обвързана. С оглед на което на ищеца се дължала разликата между изплащаните му суми от работодателя и предвиденото в БКТД. В заключението на вещото лице, разликата между изплатеното нетно трудово възнаграждение и полагащото се нетно трудово възнаграждение по БКТД по месеци за периода м.януари 2022г.- м.юли 2022г., е изчислена в два варианта, както следва: Разликата между изплатеното нетно трудово възнаграждение и полагащото се нетно трудово възнаграждение по БКТД за периода м.януари 2022г.-м.юли 2022 г., при коефициент 1,7 е общо в размер на 1529.19лв. Разликата между изплатеното нетно трудово възнаграждение и полагащото се нетно трудово възнаграждение по БКТД за периода м.януари 2022г.- м. юли 2022г., при коефициент 1,9 е общо в размер на 2262.28лв. Дължима от работодателя била разликата във възнагражденията, изчислена при коефициент 1.7.

Въззивният съд намира следното :

Не е спорно, че страните по делото са в трудово правоотношение по силата на което Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ е имала качеството на работодател, а Д. Р. Г. – работник и е изпълнявала длъжността „библиотекар“.

Не се спори и относно обстоятелството, че през 2020г. е подписан Браншови колективен трудов договор за уреждане на трудовите и осигурителни отношения и въпросите на жизненото равнище на служителите в Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ и регионалните библиотеки, а с Допълнително споразумение към същия е въведен чл.17 А.

И Браншовия колективен трудов договор и допълнителното споразумение са подписани от представители на НСФ „Култура“ към КНСБ, Федерация „Култура“ към КТ Подкрепа и от Българска асоциация на работодателите в областта на културата и Сдружение ръководители в областта на културата.

От представените по делото писмени доказателства се установява по безспорен начин, че жалбоподателката Д. Г. е член на КТ Подкрепа. Не са представени доказателства, от които да се установи, че Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ членува в някоя от работодателските организации, подписали Браншовия колективен трудов договор и допълнителното споразумение към него. Не е налице и заповед на министърът на труда и социалната политика за разпространение прилагането на БКТД или на отделни негови клаузи във всички предприятия от отрасъла или бранша, на осн. чл.51Б, ал. 4 от КТ.

Поради изложеното съдът приема, че възражението на жалбоподателя Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“, че не е страна по Браншовия колективен трудов договор е основателно и същия не е обвързан от клаузите му, което води до неоснователност на предявения иск.

Дори и процесния Браншови договор и допълнително споразумение да обвързваха работодателя, то предвид приетото в чл.17 А, че минималните основни месечни възнаграждения в бранша се определят съобразно Приложение 1 и Приложение 2 в рамките на бюджета за съответната година, иска е неоснователен.

Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ е второстепенен разпоредител с бюджетни средства.

От заключението на изготвената по делото счетоводна експертиза се установява, че за 2022г. бюджета на Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ за средства за работна заплата е бил с недостиг от 2277,97лв., като за същия период, в следствие на настъпила временна неработоспособност на служители, след приспадане на недостига е бил натрупан излишък от 19814,98лв. По проект на ръководството на ответника по делото натрупания излишък е следвало да се разпредели като награда за целия персонал. В обясненията си дадени в с.з. вещото лице заявява, че сумата от излишъка може да се отчете едва в края на годината, като работодателя не може да разчита на нея за да увеличи заплата на работника. Сумата от излишъка не може да се прогнозира и не може да се разпределя преди края на годината. Разпределението на сумата става с разрешение на първостепенния разпоредител с бюджетни средства, като ако остане неизразходвана сума тя се връща в бюджета.

От гореизложеното следва извода, че работодателя през процесния период, до и да беше присъединен към Браншовия колективен трудов договор, не е разполагал със средства в рамките на утвърдения му бюджет, за да увеличи възнаграждението на ищцата, съобразно заложеното в чл.17 А. Предпоставка за това увеличение е то да е в рамките на бюджета за съответната година, поради което предявения иск на ищцата е неоснователен и на това основание.

Поради горното обжалваното решение, в частта, в която е предявения иск е уважен до размера на 1529,19лв. следва да бъде отменено, а иска отхвърлен, решението следва да бъде отменено и в частта, в която ответника е осъден да заплати в полза на РС Габрово държавна такса и разноски и е осъден да заплати в полза на ищцата разноски за първоинстанционното производство. Обжалваното решение в останалата му част следва да бъде потвърдено.

Ищцата Д. Р. Г. следва да бъде осъдена да заплати на Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“ сумата от 317,26лв.- допълнителни разноски в първоинстанционното производство, както и сумата от 30,58лв.-разноски във въззивното производство.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №252/18.05.2023г. по гр.д.№1461/2022г. по описа на РС Габрово В ЧАСТТА, в която РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „АПРИЛОВ-ПАЛАУЗОВ“, ЕИК107544856, седалище и адрес на управление: гр.Габрово, пл.”Възраждане” №23 е осъдена да заплати на Д. Р. Г., ЕГН*****, с адрес: гр.Габрово, ул.”С.” *** сумата от 1529.19лв.- представляваща разликата между изплатеното нетно трудово възнаграждение и полагащото се нетно трудово възнаграждение по БКТД за периода м.януари 2022г.-м. юли 2022г., на основание чл.128, т.2 от КТ, ведно със законната лихва считано от 23.08.2022г. до окончателното изплащане на сумата, В ЧАСТТА в която РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „АПРИЛОВ-ПАЛАУЗОВ“, ЕИК107544856, седалище и адрес на управление: гр.Габрово, пл.”Възраждане” №23 е осъдена да заплати на Д. Р. Г., ЕГН*****, с адрес: гр.Габрово, ул.”С.” *** направените разноски по делото в размер на 288.42лв., на основание чл.78, ал.1 от ГПК и В ЧАСТТА, в която РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „АПРИЛОВ-ПАЛАУЗОВ“, ЕИК107544856, седалище и адрес на управление: гр.Габрово, пл.”Възраждане” №23 е осъдена да заплати по сметка на Районен съд Габрово, държавна такса в размер на 35.28лв. и разноски за платен депозит на вещо лице в размер на 248.04лв., на осн. чл.78, ал.6 от ГПК,

ВМЕСТО КОЕТО

ОТХВЪРЛЯ предявения от Д. Р. Г., ЕГН*****, с адрес: гр.Габрово, ул."С." *** против РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „АПРИЛОВ-ПАЛАУЗОВ”, ЕИК107544856, седалище и адрес на управление: гр.Габрово, пл."Възраждане" №23 за сумата от 1529.19лв./хиляда петстотин двадесет и девет лева и деветнадесет ст./, представляваща разликата между изплатеното нетно трудово възнаграждение и полагащото се нетно трудово възнаграждение по БКТД за периода м.януари 2022г.-м. юли 2022г., на основание чл.128,т.2 от КТ, ведно със законната лихва считано от 23.08.2022г. до окончателното изплащане на сумата, като неоснователен и недоказан.

ПОТВЪРЖДАВА Решение №252/18.05.2023г. по гр.д.№1461/2022г. по описа на РС Габрово в останалата му част.

ОСЪЖДА Д. Р. Г., ЕГН*****, с адрес: гр.Габрово, ул."С." *** да заплати на РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „АПРИЛОВ-ПАЛАУЗОВ”, ЕИК107544856, седалище и адрес на управление: гр.Габрово, пл."Възраждане" №23 сумата от 317,26лв. (триста и седемнадесет лева и двадесет и шест стотинки) - допълнителни разноски в първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА Д. Р. Г., ЕГН*****, с адрес: гр.Габрово, ул."С." *** да заплати на РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „АПРИЛОВ-ПАЛАУЗОВ”, ЕИК107544856, седалище и адрес на управление: гр.Габрово, пл."Възраждане" №23 сумата от 30,58лв. (тридесет лева и петдесет и осем стотинки) - разноски във въззивното производство

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____